Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 3 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy ulicy Akademickiéj l. 5.

Pismo tygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych dla Galicji i W. Ks. Krakowskiego

wychodzi co Poniedziałek w objętości pół arkusza.

Wydawca: Dr. Alfred Zgórski.

Nr. 9. i 10. **Poniedziałek**, dnia 6. marca 1876. **III. rocznik.**

Zakładanie nowych Towarzystw zaliczkowych.

(W.) W tych dniach rozesłał Patron Związku p. dr. Maly okólnik do wszystkich dyrekcyi towarzystw zaliczkowych z prośbą o wskazywanie mu miejsc odpowiednich do zakładania Towarzystw zaliczkowych i wymienienia osób, które by się zajęły założeniem tych dobroczynnych instytucyi. Dążeniem Patrona, jak równie i Wydziału Związku jest, aby w każdym powiecie sądowym znajdowało się przynajmniéj jedno Towarzystwo zaliczkowe. Z Bóbrki i Białéj odpowiedziano już temu wezwaniu, skutkiem czego zaproszono do założenia instytucyi w mowie będących: w Chodorowie p. Kołpakiewicza, w Żywcu p. Chwaliboga, w Andrychowie p. Heradin, w Oświęcimik p. Niemczewskiego, w Makowie p. Ludwika Kocyana. Oprócz tego wysłano około 40 zaprosin do wybitniejszych osobistoći w różnych miejscowościach kraju. Że kraj nasz liczy wielu gorliwych obywateli w sprawach publicznych dowodem, że na prośbę p. Patrona zajmują się już założeniem Towarzystw zaliczkowych: w Śniatynie p. Justyn Zubrzycki, burmistrz; w Borszczowie p. Michał Niemczewski, aptékarz; w Makowie p. Ludwik Kocyan. Z własnego popędu znany z rzadkiéj gorliwości obywatelskiéj p. Lang, dyrektor Towarzystwa zaliczkowego w Samborze, założył w Wykocie taką instytucyą, a dwie inne wkrótce przez niego założone zostaną. My z naszéj strony popierając jak najmocniéj działalność p. Patrona odzywamy się do członków zarządów Towarzystw zaliczkowych, by rozwinęły energiczną czynność w wyszukiwaniu osób chętnych do zakładania Towarzystw zaliczkowych. Przy szczéréj a wytrwałéj pracy da się wiele zrobić.

Ze wzrostem Towarzystw zaliczkowych upadnie potęga lichwy, dobrobyt podniesie się w kraju, a Związek stowarzyszeń licząc więcéj członków, tém łatwiéj będzie mógł rozwinąć czynności w interesie stowarzyszeń. Przytaczamy daléj, że Towarzystwa zaliczkowe są niejako szkołą praktyczną, w któréj członkowie przez ścisłe wypełnianie statutu, sposobią się do życia publicznego, mianowicie zaś do sprawowania obowiązków w Radach gminnych, powiatowych i innych instytucyach. Doniosłość Towarzystw zaliczkowych sięga nawet pod strzechę wieśniaka, i wpływa równie na jego stosunki familijne. Uwolniony od lichwy, podnosi produkcyą swego gospodarstwa. nabywa środków do wygodniejszego utrzymania swéj rodziny, do kształcenia swych dzieci, a przez zetknięcie się z osobami wykształconémi pozna wartość nauki.

Jeśli więc wszyscy weźmiemy się energicznie do pracy, należy się spodziéwać, że w ciągu bieżącego roku założymy wspólnémi siłami przynajmniéj około 50 nowych Towarzystw zaliczkowych.

Powyżéj powołany okólnik Patrona opiéwa:

„Rozwój Towarzystw zaliczkowych, uznanych za najskuteczniejszą obronę przeciw spustoszeniom lichwy nie postąpił jeszcze tak daleko, jak tego w interesie społeczeństwa naszego życzyć sobie należy.

Kraj nasz, liczący około 6.000 gmin, a w téj liczbie 400 miast i miasteczek, nie posiada nawet jednéj setki Towarzystw zaliczkowych, pomimo iż mamy wielu gorliwych obywateli w sprawach publicznych, a w każdym powiecie znajduje się niezawodnie kilka osób, któreby się zajęły założeniem towarzystwa zaliczkowego, byleby je do tego zachęcić i udzielić im potrzebnéj pomocy.

Zważywszy przeto, że jest powszechnie uznaną potrzeba zakładania nowych towarzystw zaliczkowych, tak aby w każdym powiecie sądowym przynajmniéj jedno towarzystwo istniało; — zważywszy daléj, że towarzystwa zaliczkowe, w imię dobra publicznągo powstałe, powinny jak najusilniéj starać się o zakładanie nowych podobnych instytucyi; zważywszy wreszcie, iż powstanie większéj liczby spółek zaliczkowych żadną miarą nie może być szkodliwe dla już istniejących w ościennym powiecie, ponieważ właśnie zbyt széroki zakres działania jest dla takich spółek niebezpiecznym, a rozszérzenie czynności na kilka powiatów naraża spółkę na straty, w skutek trudności dokładnego poznawania stosunków osób, żądających kredytu: spodziéwam się, że szanowna dyrekcya nie odmówi swego udziału w pracy około zakładania spółek nowych w okolicach, gdzie istnieją odpowiednie ku temu warunki.

Upraszam przeto Szan. Dyrekcyą o udzielenie mi swéj opinii, w których powiatach sądowych, leżących w pobliżu siedziby Szan. Towarzystwa, możnaby nowe spółki zaliczkowe utworzyć. Upraszam zarazem Szan. Dyrekcyą o udzielenie wykazu osób, do których można by udać się z prośbą o zakładanie towarzystw zaliczkowych w powiatach sądowych, sąsiadujących ze siedzibą Szan. Towarzystwa.

Że zaś praca tego rodzaju nie da się załatwić jednem sprawozdaniem, upraszam, aby Szan. Dyrekcya wskazówki powyżéj nadmienione, w miarę zbadania stosunków lokalnych w poszczególnych powiatach sądowych, nadséłać mi zechciała.

Lwów, dnia 6. lutego 1875.

Z poważaniem
Dr. Maly.

Okólnik

Patrona Związku
Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych
do
Dyrekcyi Towarzystw zaliczkowych.

Liczne pisma nadchodzące do mnie od Towarzystw zaliczkowych, żądających nowego lub dalszego kredytu z gal. Kasy oszczędności, świadczą z jednéj strony o ruchliwości w pracy tak pożytecznéj dla naszego kraju, z drugiéj zaś strony o rozszérzeniu działalności Towarzystw zaliczkowych.

Towarzystwa nasze, jeżeli będą wzorowo prowadzone, w bliskiéj przyszłości powinny stać się głównem źródłem kredytu osobistego dla swych członków, gdyż oprócz udzielania zaliczek na akty notaryalne, eskontować będą weksle, otworzą dział lombardowy, a w dalszéj przyszłości będą mogły udzielać pożyczki hipoteczne na krótkie termina, n. p. za spłatą w przeciągu dwóch lub trzech lat. Należy przeto już obecnie rozpocząć gorliwe starania względem gromadzenia większych kapitałów, w tym téż celu przeséłam Szanownéj Dyrekcyi następujące życzliwe rady:

1. Pomni na zasadę że hasłem stowarzyszeń jest „pomoc własna“ powinniśmy starać się przedewszystkem o powiększenie kapitału obrotowego za pomocą udziałów członków. Liczne uczą nas doświadczenia, że potrzebujący pieniędzy zgłasza się po takowe do Towarzystwa, zapisuje się na członka, podnosi pożyczkę, z téj opłaca wstępne, lecz nie poczuwa się do obowiązku wpłacenia subskrybowanego udziału. Często powtarzające się takie postępowanie wyczerpuje wszelką gotówkę i zmusza Towarzystwo do zaciągania pożyczek lub zasystowania dalszéj czynności. Zdarza się bardzo często, że członek przystępujący do stowarzyszenia subskrybuje udział w wysokości n. p. 20 złr. spłaca takowy i daléj już nie powiększa funduszów towarzystwa, podczas gdy korzysta bez przerwy z dobrodziejstw instytucyi przez zaciaganie zaliczek po parę lub kilka setek guldenów, która to okoliczność nabawia równie dyrekcyą kłopotów pieniężnych. Skoro zatém udziały subskrybowane już wpłacone zostały, suma udziałów przestaje powiększać się, a tém samém i majątek stowarzyszenia nie wzrasta. Gdy zaś musi być zawsze utrzymanym stosunek normalny między kapitałem własnym stowarzyszenia a funduszami obcymi, przeto powstrzymanie wpłat na udziały, bądź to skutkiem opieszałości członków, bądź téż dla tego, że suma subskrybowana już jest wpłaconą, sprowadza zastój we wszystkich interesach stowarzyszenia.

Jest bowiem powszechnie uznaną zasadą, że Towarzystwa zaliczkowe nie powinny mieć więcéj funduszów obcych w obrocie jak dwa razy, a wyjątkowo trzy razy tyle, ile wynosi właśny majątek spółki, t. j. udziały i fundusz rezerwowy. Według téj normy udziela téż kredytu gal. Kasa oszczędności i zakłady bankowe.

Otóż celem zapewnienia rozwoju Towarzystwom naszym i celem możliwego usunięcia powtarzających się kłopotów pieniężnych, należy:

a) czuwać aby członkowie swe udziały według zamożności i społecznego stanowiska w mniejszych lub większych kwotach, i w podanych przez siebie terminach, jak najregularniéj wpłacali. Zobowiązania tego rodzaju objęte być winny deklaracyą przystąpienia do Towarzystwa. Stósownie zaś do miejscowych warunków, w pewnych stale oznaczonych terminach miesięcznych lub

kwartalnych zaległość na udziały należy wykazywać i ściągać z równą punktualnością, jak zaległości rat zaliczkowych.

b) Dyrekcya powinna Radzie nadzorczéj, ta zaś ogólnemu zgromadzeniu, stósownie do miejscowych warunków przedkładać wnioski do uchwał, mocą których członkowie mają być zobowiązani po spłaceniu piérwszego udziału, wpłacać obowiązkowo udział następny, lub podniesiony do znaczniejszéj wysokości udział piérwszy. Tylko w ten sposób zapobiec można stagnacyi w rozwoju Towarzystwa, która jest nieuchronną, jeżeli nowi członkowie nie przystępują, a ci, którzy wpłacili cały udział, do dalszych wpłat się nie zobowiążą.

Postępowanie zaś w ustępie *b)* wskazane jest tém właściwsze, ponieważ głównêm zadaniem Towarzystw zaliczkowych jest dążyć do tego, aby nawet niezamożni członkowie za pomocą drobnych, lecz regularnie składanych oszczędności, stawali się właścicielami mniejszych lub większych kapitałów.

2. Drugiém ważném zadaniem Towarzystw zaliczkowych jest pozyskanie wkładek oszczędności. Zważywszy, że kasy oszczędności są bardzo rzadkie w naszym kraju, i że Towarzystwa zaliczkowe, wzorowo prowadzone, zastąpić powinny kasy oszczędności w miejscowościach, gdzie takie instytucye nie istnieją, zalecam usilnie, by Szanowna Dyrekcya starała się w tym kierunku jak najsprężystszą rozwinąć czynność.

Celem zachęcenia publiczności do powierzania Towarzystwom naszym mniejszych lub większych kapitałów, radzę stósownie do miejscowych warunków niższe lub wyższe, nawet 8% sięgające odsetki interesentom zapewnić, opłacając bowiem odsetki od wkładek oszczędności z dołu, pobiérając zaś odsetki choćby tylko o 1% wyższe, od swych dłużników z góry, Towarzystwo odnosi nietylko materyalne korzyści dość znaczne, ale nadto pozyskuje ogólne zaufanie, zaspokaja potrzeby członków, a oprócz tego daje szérszéj publiczności sposobność do zaoszczędzania drobnych kwot, które jeżeli nie zostaną zebrane powoli w kwotę znaczniejszą, marnieją i giną bez śladu.

3. Wszelkie poczynić radzę kroki i starania względem otrzymania pożyczek od miejscowych Rad gminnych i powiatowych. Prócz bowiem téj ważnéj okoliczności, że fundusze gminne lub powiatowe otrzymać można na tani procent, ważniejszą jest okoliczność, że otrzymanie pożyczki od jednéj z wymienionych władz autonomicznych, nadaje Towarzystwu siłę moralną, i powagę nawet w obec publiczności niedowierzającéj.

Zastrzegając się przeciwko wszelkim możliwym przypuszczeniom, nadmieniam, że przez udzielenie pożyczek od wyższych rad nie myślę bynajmniéj uchylać się od pośrednictwa w wyrabianiu kredytu w gal. Kasie oszczędności, sądzę jednak, że jest zadaniem Towarzystw zaliczkowych przedewszystkiem miejscowe gromadzić fundusze i wszelkie środki w najbliższém otoczeniu dostępne wyzyskać — kredyt zaś z wielkich instytucyi finansywych powinien być używany tylko wtedy, gdy środki miejscowe nie wystarczają.

Lwów, dnia 26 lutego 1876.

Z poważaniem

Dr. Maly, w r.

Sprawozdanie

Biura Patronatu Związkowego za czas od 1. stycznia do 29. lutego 1876.

Pan Patron dr. Maly zaprosił do Związku Towarzystwa zaliczkowe: w Krośnie, Łańcucie, Lisku, Brodach, Cieszanowie, Tłumaczu, Suszycy Rykowéj, Kolbusowéj, Żurawnie, Rymanowie, Brzesku, Kałuszu, Wykocie, Buczaczu, Towarzystwo kredytowe właścicieli realności we Lwowie i piérwszy dom zastawny we Lwowie; razem 16.

2. Pan Patron rozesłał 31 zaproszeń celem założenia nowych towarzystw zaliczkowych w Wadowicach, Czortkowie, Nadwórny, Bohorodczanach, Bolechowie, Jagielnicy, Radziechowie, Tarnopolu, Żmigrodzie, Kamionce strumiłowéj, Zatorze, Śniatynie, Turce, Jaworznie, Rawie, Dukli, Ciężkowicach, Bełzie, Kossowie, Tarnobrzegu, Borszczowie, Skale, Podgórzu, Suchéj, Andrychowie, Żywcu, Oświęcimie, Chodorowie, Kalwaryi Zebrzydowskiéj, Białej i Skałacie.

3. P. Patron udzielił informacyi WWPP. Justynowi Zubrzyckiemu i Michałowi Niemczewskiemu, z których piérwszy zajmuje się założeniem Towarzystwa zaliczkowego w Śniatynie, drugi zaś w Borszczowie.

4. P. Patron przyjął do „Związku" Bank zaliczkowy „Nadzieja" w Delatynie i stowarzyszenie kredytowe „Oszczędność" w Tłumaczu.

5. W sprawie opodatkowania udzielono informacyi: Towarzystwu spożywczemu we Lwowie, Towarzystwu zaliczkowemu w Mościskach, zaś względem podwójnego stemplowania aktów notaryalnych Towarzystwu zal. w Sokalu.

6. Członek Wydziału, dr. Skalkowski, odbył lustracyą Towarzystwa zaliczkowego w Szczércu.

7. Załagodzono spór powstały w łonie Towarzystwa zaliczkowego w Białéj.

8. Rozesłano 2 okólniki do nru. 69 względem zakładania nowych towarzystw zaliczkowych i do nru. 89 względem gromadzenia kapitału obrotowego.

Okólniki te zastósowane i wykonane nie obliczone ko-

*

rzyści sprowadzą dla kraju i wpłyną na rozwój towarzystw zaliczkowych.

9. Załatwiono nakoniec kilka exhibitów mniejszego znaczenia.

Lwów, dnia 29. lutego 1876.

Szczepan Wicherek.

Ruch stowarzyszeń.

Walne zgromadzenie Towarzystwa zaliczkowego „Nadzieja" w Delatynie dnia 30. stycznia 1876. Zwołane zgromadzenie przez przewodniczącego za pomocą plakatu i wybębnienia, którego przedmiotem jest przedstawienie rachunków banku zaliczkowego „Nadzieja" i czynności dyrekcyi banku z r. 1875. Ogłoszenie zysków z operacyi i wysokości przez Radę zawiadowczą uchwalonych procentów od udziałów ratami spłaconych, jako też dywidendy od udziałów ryczałtowo uiszczonych. Ostatecznie udzielenie dyrekcyi absolutoryum z rachunków i z czynności z r. 1875.

P. Przewodniczący wezwał na skrutatorów p. Michała Wowkonowicza i p. Karola Kwiatkowskiego.

Dyrektor banku ks. Józef Bochdan złożył sprawozdanie z 9 miesięcznych czynności i rozwoju towarzystwa, poczém podano pod głosowanie: Udzielenie dyrekcyi banku zaliczkowego, absolutoryum ze złożonych rachunków i czynności w roku 1875. po obliczeniu głosów zgromadzonych 80 członków, okazało się, że jednogłośnie udzielono dyrekcyi absolutoryum, potém jednogłośnie przyjęło walne zgromadzenie wyznaczoną przez Radę zawiadowczą dywidendę w wysokości 8% i procentu, który ma być dopisany, w wysokości 6%.

Uchwalono dodatek do §. 23. statutów jak następuje:

§. 23. „Na mocy uchwały walnego zgromadzenia mogą być do wykonania rozmaitych czynności, lub zarządu, mianowani urzędnicy, pełnomocnicy, lub też z więcéj członków składająca się komisya. Do wylegitymowania się służy dla tych urzędników, pełnomocników i członków komisyi, pełnomocnictwo, które wystawi prezes w formie dla podpisywania firm przepisanéj."

Uchwalono jednogłośnie zmienić §. 4. statutów, oddział *a*) który tak ma opiéwać:

Dyrekcya składa się z jednego dyrektora i dwóch zastępców.

Poczém przystąpiono do wyboru dyrektora i dwóch zastępców, i wybrano na wniosek p. Wincentego Bałabana jednomyślnie: dyrektorem ks. Józefa B o c h d a n a, zastępcą p. Józefa D ą b r o w s k i e g o jun. c. k. sekretarza i p. Benjamina L a u t m a n a.

Ogólne zgromadzenie wyraziło na wniosek p. B a ł a b a n a całéj dyrekcyi szczére podziękowanie za gorliwą, sumienną i bezinteresowną pracę i niezmordowaną usilność w rozwoju tak pożytecznéj instytucyi. Ostatecznie wyraziło ogólne zgromadzenie WP. Wincentemu B a ł a b a n o w i c. k. sędziemu powiatowemu serdeczne podziękowanie, za łaskawe poparcie i radę, jaką wspiérał dyrekcyą a względnie bank.

Na tém walne zgromadzenie ukończono.

Towarzystwo zaliczkowe w Gorlicach. Otrzymaliśmy sprawozdanie i zamknięcie rachunków tegoż Towarzystwa za rok 1875. Wyjmujemy najważniejsze szczegóły z tegoż sprawozdania: „Przedstawiając po pięcioletnim istnieniu naszego Towarzystwa — pisze Dyrekcya — sprawozdanie z czynności Dyrekcyi za rok ubiegły 1875, mamy przekonanie, że rozwój Stowarzyszenia streszczony w ostatecznych swoich rezultatach po koniec r. 1875. — przekonać zdoła każdego nietylko o swéj doniosłości. ale zarazem uwidoczni swój prawidłowy z roku na rok postęp, który opierając się na licznym współudziale członków i wypełnianiu zobowiązań tychże względem Towarzystwa, — oraz na zaufaniu jakie sobie zyskało Towarzystwo na zewnątrz, utwierdza nas w spokoju o jego przyszłość i wpływie na stosunki materyalne naszego powiatu. Słowa nasze popieramy następującem zestawieniem cyfer: O b r ó t k a s o w y wynosił w r. 1875 719.151·99. Obrót tenże wynosił w r. 1874 394.216·54. Zwiększył się zatém obrót kasowy w r. 1875 o 334.935·45. K a p i t a ł o b r o t o w y. Kapitał w obrocie będący wynosił w r. 1875 132.216·54. Kapitał tenże wynosił w r. 1874 75.815·90. Zwiększył się zatem w r. 1875 o 56.400·64. U d z i a ł y c z ł o n k ó w gotówką w r. 1875 wypłacone wynoszą 20.346·40. Udziały w r. 1874 wypłacone wynosiły 5.723·03. Przybyło zatem w r. 1875 udziałów o 14.613·37. L i c z b a c z ł o n k ó w z końcem r. 1874 539. W ciągu r. 1875 przybyło 263. Razem 802. Z téj liczby ubyło w ciągu r. 1875 (przez wykluczenie lub wystąpienie) 108. Pozostało członków zatem z końcem r. 1875 ogółem 694. W k ł a d k i n a r a c h u n e k b i e ż ą c y. W dziale tym dopiero pod koniec roku 1875 objawiła się dążność do składania przez członków pewnych kwot na książeczki wkładkowe dlatego też wydano książeczek tylko 12 na sumę 1893 złr. Z téj sumy wycofano kwotę 666. Pozostaje zatem wkładek po koniec r. 1875 złr. 1228. Suma tak skromna tłómaczy się tém, że w latach poprzednich istniał zwyczaj przyjmowania wszelkich pieniędzy do Towarzystwa na skrypta lub weksle. Dopiero uchwałą Rady nadzorczéj z dnia 13. Sierpnia 1875 zwyczaj ten został w części usunięty przez postanowienie przyjmowania wkładek na książeczki na warunkach określających tak termina jakoteż i stopę procentową.

Towarzystwo nie potrzebowało w r. ubiegłym starać

się o kredyt dla siebie na zewnątrz, znalazło go bowiem na miejscu u mieszkańców powiatu, którzy darząc go swém zaufaniem powierzyli swoje kapitały kontentuiąc się niezbyt wysokiemi odsetkami, bo $7\frac{1}{2}$ a przeważnie 7%.

Pożyczki udzielone Członkom. W r. 1875 udzielono Członkom pożyczek na skrypta i weksle za opłatą 10% w kwocie 276.897 złr. W r. 1874. udzielono takichże pożyczek 152.621 złr. Pożyczono zatém w r. 1875 więcéj o złr. 124.276. Z kredytu powyższego korzystali przeważnie włościanie. Fundusz rezerwowy. Stan funduszu rezerwowego z końcem r. 1874 wynosił złr. 1727·48. W ciągu r. 1875 wzmógł się do wysokości 2150·58.

Dyrekcya proponowała następujący rozdział zysków: z r. 1875 a) 15% na fundusz rezerw. 531·11; b) Na wypłatę 10% dywidendy od udziałów w sumie 2.826 po koniec r. 1875 wpłaconych 2.355·25. c) 1% na wkładkę dla związku Tow. Zar. Gosp. 35·41. Pozostałą zaś resztę w kwocie złr. 618·54 Dyrekcya pozostawia do dyspozycyi Rady nadzorczéj.

Ogólny Ruch w przychodzie i rozchodzie wynosił w r. 1875 razem złr. 729.151 99 ct. w. a.

Zamknięcie rachunków tegoż towarzystwa podajemy w odnośnéj rubryce.

Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. Pod przewodnictwem p. Alfr. Młockiego i przy bardzo licznym udziale członków, (128) odbyło się w niedzielę d. 5. b. m. walne doroczne zgromadzenie powyższego towarzystwa

P. Franciszek Zima odczytał sprawozdanie nadzwyczajnéj komisyi rewizyjnéj, wybranéj z powodu znanego wypadku z Zyg. Medweczkym, i stwierdził, że odnośne sprawozdanie Rady Rawiadowczéj stan Towarzystwa w prawdziwém przedstawiło świetle i że pokrycie niedoboru w zupełności nastąpiło; poczém odczytał p. Józef Pajączkowski sprawozdanie dyrekcyi z czynności za rok 1875.

Po odczytaniu tegoż sprawozdania zdał sprawę dr. Goldmann z czynności komisyi rewizyjnéj i postawił wniosek o udzielenie dyrekcyi absolutoryum z czynności i rachunków za czas od 1. stycznia do końca grudnia 1875. Wniosek ten został przyjęty jednogłośnie.

Dr. Piotr Gross postawił w imieniu komisyi kontrolującéj następujące wnioski: Walne zgromadzenie wyznaczy z czystego zysku w kwocie 9547 złr. 16 ct.: 1) 10% na rzecz funduszu rezerwowego, co uczyni kwotę 954 złr. 72 ct. 2) Na wydatki nadzwyczajne a mianowicie na podatek 200 złr. 3) 12% na dywidendy od udziałów uprawnionych do dywidendy 50.750 złr., co uczyni kwotę 6090 złr. 4) Na tantiemy dla dyrekcyi i urzędników dyrekcyi kwotę 1782·48 5) Pozostałą nadwyżkę z zysku czystego, która wynosi 519 złr. 96 ct. obróci zgromadzenie na pokrycie możliwych wątpliwych niedoborów. Bez rozpraw przyjęło zgromadzenie wszystkie powyższe wnioski komisyi kontrolującéj.

W miejsce p. Mieczysława Chrzanowskiego wybrało zgromadzenie do rady zawiadowczéj na dwa lata p. Piotra Grabowicza.

W miejsce wylosowanych 7 członków Rady zawiadowczéj wybrało zgromadzenie do téjże rady pp.: Fechtera Michała, Jaśkiewicza Kajetana, dr. Czyżewicza Adama. Klimowicza Karola, dr. Łubińskiego Ludwika, Łopuszańskiego Tadeusza i dr. Zbyszewskiego Wiktora.

Do komisyi rewizyjnéj na r. 1876 zostali ponownie wybrani pp. Zima Franciszek, dr. Goldmann Bernard i Stroner Adolf. — Na tém zakończono posiedzenie.

Sprowozdanie Towarzystwa zaliczkowego dla rolnictwa i przemysłu rolniczego we Lwowie, z przebiegu obrad trzeciego Ogólnego Zgromadzenia odbytego dnia 26. lutego 1886. Obecnych 32 członków.

Przewodniczący J. E. hr. Krasicki prezes Rady nadzorczéj stwierdziwszy, że zgromadzenie legalnie i w myśl przepisów statutu zwołane zostało, otwiera o godzinie $11\frac{1}{2}$ trzecie Ogólne Zgromadzenie Towarzystwa.

Dyrektor Józef Pajączkowski odczytuje sprawozdanie Dyrekcyi za czas od 1. lipca do końca grudnia 1875.

Dr. Piotr Gross imieniem Rady Nadzorczéj przedstawia następujące wnioski:

1. Ogólne Zgromadzenie udzieli Dyrekcyi na podstawie dokonanego sprawdzenia rachunków, przez komisyą rachunkową Rady Radzorczéj absolutorium za rachunki i czynności za czas od 1. lipca do końca grudnia 1875.

2. Z czystego zysku wykazanego przez Dyrekcyą w kwocie 1992 złr. $14\frac{1}{2}$ ct. w. a. przeznacza Ogólne Zgromadzenie:

a) 10% na fundusz rezerwowy stosownie do statutu 199 złr. 21 ct., pozostaje więc do rozdzielenia tytułem dywidendy dla członków Towarz. od wpłat na udziały uczynionych, kwota 1756 złr. 74 ct. czyli 7% a względnie do całego roku 14%, prócz tego pozostałaby do dyspozycyi kwota 36 złr. $19\frac{1}{2}$ ct. w. a., gdy jednak wydatki nieprzewidziane w 1876. roku mogą być znaczniejsze, wnosi Rada Nadzorcza:

b) udzielić dywidendę 6% za pół roku, a względnie do całego roku 12% co wynosi 1505 złr. 77 ct.

c) resztę zaś pozostawić Dyrekcyi na nieprzewidziane możebne wydatki 287 złr. $16\frac{1}{2}$ ct. Razem 1992 złr. $14\frac{1}{2}$ ct.

3. Wyrazić Dyrekcyi a szczególnie Dyrektorowi Pajączkowskiemu za gorliwą i bezinteresowną czynność, uznanie przez powstanie. Wnioski powyższe przyjęło Ogólne Zgromadzenie jednogłośnie.

P. J. Vivien żąda, aby niepodniesione dywidendy od cał-

kowicie wpłaconych udziałów, przenosić na rachunek bieżący członka, zaś od częściowo wpłaconych udziałów, dywidendę dopisaną, uważać jako uprawnioną do obliczenia od niéj dywidendy w przyszłym roku.

Po ożywionéj dyskusyi, w któréj brali udział pp. Gross, Pajączkowski, Jabłonowski, Gurski, hr. Borkowski, Gizowski i Balicki postanowiono, niepodniesioną dywidendę wciągnąć na rachunek bieżący, jeżeli członek życzenie swoje objawi, zaś dywidendę od częściowo wpłaconych udziałów, dopisać stosownie do statutu do udziału, jednak od niéj na przyszłość dywidendę nie obliczać, i o tém członków odnośnych zawiadomić.

Potém przedłożył hr. August Łoś wniosek, aby §. 4. statutu zmienić w ten sposób, by zeń wykreślić wyrazy: „a to z przedstawionych sobie przez Radę Nadzorczą pięciu kandydatów.“

Uchwalono wniosek ten zamierzający zmianę statutu postawić na porządek dzienny, najbliższego Ogólnego Zgromadzenia.

Na wniosek p. Gurskiego Henryka, uproszono Radę Nadzorczą i Dyrekcyą, aby nadal urzędowały, gdyż dotąd tylko prowizorycznie fungowały.

Na tém zamknięto posiedzenie o godzinie 1.

Towarzystwo zaliczkowe w Szczércu. Dnia 20. lutego b. r. w niedzielę po południu, w sali szkolnéj, odbyło się ogólne zgromadzenie. Z przemowy dra O r z a k i e w i c z a, prezesa Rady nadzorczéj tegoż Towarzystwa i sprawozdania dyrekcyi okazało się, iż Towarzystwo rozwijało się w miarę funduszu, jaki mieć mogło na pożyczki. Gdyż włościanie-rolnicy, stanowiący trzy części Towarzystwa, przystępowali do takowego po największéj części dla potrzeby i możności dostania pożyczek.

Towarzystwo istnieje od 31. października 1874., a zatém istnieje dopiero rok administracyjny piérwszy.

W ciągu roku 1875. liczyło Towarzystwo członków 104, z tych przez śmierć 2, a przez wykluczenie 4, razem ubyło 6, przeto zostaje z końcem r. 1875. 98.

Kwota deklarowana przez członków na udziały wynosiła z końcem r 1875. 3,080 zł.

Zarząd Towarzystwa zaciągnął dług 800 złr., dla obdzielenia członków pożyczkami dnia 5. listopada 1874. r. w Towarzystwie zaliczkowém lwowskiém, dnia 4. marca 1875. w gal. Kasie Oszczędności 2.000 złr. i dnia 20. maja 1875. w krakowskiém Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń 2.000 złr. Z téj kwoty dług 800 złr. dnia 3. marca 1875. r. oddany.

W roku ubiegłym udzielono 97 pożyczek w kwocie 7.876 złr. 83 ct. Obrót ogólny wynosił 27.889 złr 26 ct. Obrót ten wydał czysty zysk w kwocie 229 złr. 61 ct.

Z téj sumy walne zgromadzenie uchwaliło:

1) wyznaczyć 10% na fundusz rezerwowy 22 złr. 91 ct.; 2) wyznaczyć 12% na dywidendę, co wynosi 77 złr. 88 ct.; 3) na wypadek podatków za rok 1875 i inne wydatki 29 złr. 09 ct.; 4) resztę pozostałości przydzielić do funduszu rezerwowego 99 złr. 73 ct.

Bilanse spółek zarobkowych za r. 1875.

Towarzystwo zaliczkowe w Gorlicach. Rachunek strat i zysków. S t r a t y. Druki, inseraty i portorya: 234·76; koszta podróży, potrzeby biurowe, płace, wynagrodzenia, czynsze, tudzież podatki i inne należytości rządowe: 2.012·59; odpisano 20% na zużytkowanie inwentarza za r. 1875.: 118·60; odsetki wierzycielom wekslowym: 2.129·19; odsetki zaległe od depozytów: 1.688·27; odsetki zaległe od wkładek na rachunek bieżący: 10·77; odsetki z góry pobrane od weksli i skryptów: 2.219·86; zysk pr. Saldo: 3.541·41; razem: 11.955·45. Z y s k i. Pobrane odsetki od weksli i skryptów dłużnych: 10.800·99; zaległe odsetki od weksli i skryptów dłużnych: 541·53; z góry opłacone odsetki wierzycielom wekslowym: 557·73; za druki, książeczki itp. pobrano 55·20; razem: 11.955·45. B i l a n s. Stan czynny. Gotówka z 31. grudnia 1875: 3.694·25; pożyczki wynoszą z końcem roku 1875.: 127.465.—; przedmioty inwentarza: 474.40; nie zrealizowane koszta sądowe: 187·58; odsetki przenośne od pożyczek na skrypta i weksle: 541·53; odsetki przenośne od depozytów: 557·73; razem: 132.920·49. Stan bierny. Wkładki na udziały; 37.270·83; wierzyciele wekslowi: 84.810 77; wkładki na rachunek bieżący: 1.228·—; fundusz rezerwowy: 2.150·58; odsetki od depozytów przenośne: 1.688·27; odsetki od wkładek na rachunek bieżący: 10·77; odsetki od weksli i skryptów z góry pobrane: 2.219·27; zysk pr. Saldo: 3.541 41; razem: 132.920·49. Ogólny ruch kasowy w r. 1875.: 729.151·99.

Towarzystwo zaliczkowe w Kolomyi. Rachunek strat i zysków za czas od 29. września do końca grudnia 1875. a) S t r a t y. Procenta wypłacone od wkładek oszczędności: 2·36; procenta naprzód pobrane od weksli: 4·05; inwentarz i koszta założenia: 65·05: koszta zarządu: 35·53; papier, druki i księgi: 158·47; razem: 265·46. b) Z y s k i. Procenta pobrane od pożyczek na weksle: 15·45; akta notaryalne: 3·10; eskont od wkładki oszczędności: —·01; za druki pobrano: 11·72; strata pr. Saldo: 235·18; razem: 265·45. B i l a n s. Stan czynny. Gotówka z końcem roku 1875.: 22 35; pożyczki udzielone: 699.02; straty w r. 1875.: 235·18; razem: 956·55. Stan bierny. Udziały członków: 596 50; wkładki oszczędności: 241·—; fundusz rezerwowy: 115·—; procenta naprzód pobrane: 4·05; razem: 956·55.

Towarzystwo zaliczkowe w Rudkach, stowarzy-

szenia zarejestrowanego z ogr. poręką. **Bilans** za r. 1875. Stan czynny: Gotówka z końcem r. 1875 24·69. Pożyczki: 3188·94. Procenta zwłoki od rat zapadłych w 1875 r. 23 ct. Wartość sprzętów i kosztów i założenia 126·88. Razem 3340·74. Stan bierny: Udziały członków 494·48. Wkładki oszczędności 199. Pożyczki na weksle 2300. Procenta za r. 1876 pobrane 162·68. Procenta od wkładek oszczędności 2·41. Procenta Towarzystwu zaliczk. i przemysł. w Samborze 52·34. Procenta Towarzystwu wzaj. ubezpieczeń w Krakowie 10. Fundusz rezerwowy 113 Czysty zysk 6·83. Razem 334·74. Ogólny ruch kasowy 9842·8.

Towarzystwo zaliczkowe w Szczércu. Rachunek strat i zysków za czas od 31. października 1874. do końca grudnia 1875. Straty. Procenta wypłacone: 311 60; procenta naprzód pobrane: 233·75; procenta stronom przynależne za rok 1875.: 8·50; koszta administracyjne: 6·76; 10% kosztów założenia i mob.: 23·13: czysty zysk za rok 1875.: 229.61; razem: 813 35. Zyski. Procenta pobrane: 736·50; procenta naprzód wypłacone: 71·07; procenta zaległe za rok 1875.: 5·78; razem: 813·35. Bilans. Stan czynny. Gotówka z dniem 31. grudnia 1875.: 1.269·90; pożyczki na skrypta: 4.453·51; pożyczki na zastawy: 260.—; procenta naprzód wypłacone: 71.07; procenta zaległe za r. 1875.: 5·78; koszta założenia i mob. po odtrąceniu 10% 208 18; razem: 6.268·44. Stan bierny. Udziały członków: 1.363 50; wkładki na rachunek bieżący: 223·08; wierzyciele wekslowi: 4.000·—; procenta naprzód pobrane: 233·75; procenta stronom przynależne za r. 1875.: 8·50; fundusz rezerwowy: 210·—; czysty zysk za rok 1875.: 229·61; razem: 6.268·44. Ogólny ruch kasowy 27 889 26.

Towarzystwo zaliczkowe w Tarnowie. Rachunek zysków i strat. Straty. Koszta administracyi za r. 1875: 1.995·83; cz. zysk za r. 1875.: 1.968·36; razem: 3.964·19. Zyski. Procenta za r. 1875.: 2.981·23: prowizye za r. 1875: 682·96; razem: 3.964·19. Bilans. Stan czynny. Rachunek kasy: 4.284 63½; weksle: 7.085·—; skrypta: 45.045·58; procenta: 1.254·16; wierzytelności: 230·—; koszta urządzenia: 334·96; udział w Towarzystwie kredytowém: 200·—; 200·—; razem: 58.434·33½. Stan bierny. Rachunek zysków i strat: 1.968·36: fundusz rezerwowy: 2.016 44; udziały członków: 13.469·36; lokacye: 37.400·17½; różne: 3.580·—; razem: 58.434·33½.

Różności.

Stowarzyszenie „Pracy kobiét“ we Lwowie. Dnia 5. b. m. odbyło się walne zgromadzenie tegoż stowarzyszenia. Z odczytanego sprawozdania Rady zawiadowczéj wyjmujemy najważniejsze szczegóły:

Stowarzyszenie utrzymuje kilka działów dla pracy kobiét.

Najliczniejszym jest dział szycia białego, zostający od założenia pod gorliwém kierownictwem p. Bojarskiéj, — zajmował on od 1. stycznia do 31. grudnia 1875. — 36 pracownic, ogółem 3.660 dni pracy, za co wypłacono 1.797 złr. 42 ct. Uczennic było 172, wiele z nich odznaczyło się takim postępem w nauce, iż z końcem roku zostały policzone do rzędu pracownic i stosowne do uzdolnienia swego wynagrodzenie pobiérać zaczęły. Zamówień w ciągu roku było 259, — wykończono je starannie, gustownie i za bardzo umiarkowaną cenę, o czém świadczą najlepiéj licznie dostarczane stowarzyszeniu roboty.

Pracownia krawiecka, którą zawsze tak biegle kieruje p. Pawłowska, zajmowała 31 robotnic; ogólem 3.163 dni pracy, za które wypłacono 1.768 złr 40 ct. Zamówienia w liczbie 231, zyskały zupełne zadowolenie interesowanych, a odznaczały się tak najnowszym krojem i elegancyą w wykonaniu, jak i bardzo umiarkowaną ceną. Połączona z tą pracownią szkoła kroju, zgromadziła 150 uczennic, dla własnego użytku, na lekcye kroju uczęszczających. Wiele z tych uczennic odbyło także kilkumiesięczną praktykę w pracowni, a tym sposobem nie tylko obznajomiły się zasadami kroju, ale i nabyły dostatecznéj wprawy w wykonywaniu wszelkich robót krawieckich. Warunki przyjęcia do szkoły kroju dla uczennic nieczłonków zostały cokolwiek zmienione: bowiem zamiast wynagrodzenia miesięcznego w kwocie 1 złr., uchwaliła Rada pobiérać wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 8 złr., za całą naukę kroju, a to z powodu kosztów, na jakie utrzymanie szkoły kroju zakład naraża. Członkowie stowarzyszenia jednakowoż pobiérają jak przedtem naukę bezpłatnie. Pomimo tego szkoła kroju przyniosła 299 złr. dochodu.

W pracowni szewskiéj udzielał naukę przez cały rok 1875. p Lipiecki z Warszawy. Pracownic i uczennic było 13, ogółem 1006 dni pracy, za które wypłacono 844 zł. Zamówień ukończono 195 z ogólném zadowoleniem interesowanych.

Szkoła maszynowych robót pończoszkowych stoi pod kierownictwem p. Teodorowicz.

Projektowane na rok 1875 działy introligatorstwa i fryzyerstwa, nie mogły być urządzone, tak dla braku zgłaszających się uczennic, jak i z przyczyny, że z otwarciem szkoły maszynowych robót pończoszkowych, zabrakło miejsca dla pomieszczenia nowych pracowni,

Bióro wywiadowcze prowadzone ciągle przez administratorkę stowarzyszenia p. Strzelecką, pośredniczy gorliwie w dostarczaniu nauczycielek, bon, klucznic itd. i potrafiło w ciągu dwuletniego prawie swego istnienia, zjednać sobie ogólne zaufanie interesowanych. Spraw załatwionych w ciągu roku było 28; przyniosły dochodu 108 złr. 50 ct.

Kasa zaliczkowa weszła w życie już z początkiem roku 1875. Wszyscy członkowie czynni stowarzyszenia mają prawo korzystania z dobrodziejstwa kasy zaliczkowéj, pod wa-

runkiem jednakże, iż przedstawią poręczenie dwóch innych członków. Dług ten spłaca się w nadzwyczaj małych ratach miesięcznych, z doliczeniem 6%. Pożyczek takich udzielono 25, w kwocie ogólnéj 552 złr., z których spłacono 263 zł. 70 ct., pozostało rozpożyczonych 288 zł 30 ct.

Szkółka powtarzająca urządzona za staraniem i pod kierownictwem p. Wechsler, dla uczennic wszystkich pracowni, zgromadza 59 dziewcząt, a podzieloną jest na dwa oddziały, obejmujące wykłady, zastosowane do wieku, pojęcia i stopnia rozwoju umysłowego uczennic.

Szkoła handlowa. Już w r. 1874., urządzono łaskawą pomocą p. Eugeniusza Wędrychowskiego, kurs buchhalteryi dla kobiét. Myśl ta okazała się bardzo szczęśliwą; uczennice licznie zapisywały się na wykłady i wiele z nich, dzięki gorliwemu staraniu p. Wędrychowskiego, zupełnie się w tym kierunku wykształciły; a dwie nawet otrzymały dość korzystne posady. Jedyny kurs buchhalteryi jednakże nie obiecywał kobietom w tym zawodzie pracującym tyle korzyści, ileby, choć w mniejszych zarysach urządzona szkoła handlowa, przynieść mogła; dodano zatém w m. listopadzie do istniejących już wykładów buchhalteryi kurs arytmetyki kupieckiéj prowadzony przez p. Tokarskiego, — kurs języka niemieckiego pod kierownictwem p. Knętrzyńskiéj; zaś kursa korespondencyi kupieckiéj i geografii handlowéj, dla niezależnych od Zarządu przyczyn, dopiéro w tych dniach będą mogły być urządzone.

Na tém miejscu wreszcie wspomnieć należy o bibliotece naszéj zastrzeżonéj §. 2. statutu. Na założenie jéj przeznaczono $^2/_3$ dochodu 128 złr. z przedstawienia teatralnego, które się z bilansu na korzyść stowarzyszenia odbyło. Rada uprosiła p. Zofię Romanowicz, by chciała zająć się urządzeniem biblioteki, a późniéj przyjąć jéj kierownictwo. Dzięki jéj staraniom już z dniem 1. listopada biblioteka nasza otwartą została. Składa się ona obecnie z 286 dzieł w 357 tomach, zastosowanych, o ile możności, do pojęcia i potrzeb kobiéty pracującéj. Wiele z tych dzieł otrzymałyśmy w darze tak od pp. księgarzy miasta naszego, jak i od osób prywatnych, za którą to ofiarność Rada zawiadowcza niniejszém najserdeczniéj dziękuje łaskawym dawcom w mieniu wszystkich korzystających z dobrodziejstwa biblioteki. Każdéj niedzieli od godziny 10—12 w południe, p. Zofia Romanowicz zajmuje się sama rozdawaniem książek. Zgłaszający otrzymują tylko tom jeden na tydzień, przyczém składają 1 ct. na fundusz biblioteki. Przez miesiąc listopad i grudzień 1875. wypożyczono ogółem 314 dziełek 63 osobom, z czego na fundusz biblioteki wpłynęło 3 złr. 14. ct.

Z bilansu za r. 1875 okazuje się, że stowarzyszenie rozporządza funduszem 4.602 złr. 43 ct.

Towarzystwo pożyczkowe przemysłowców miasta Poznania, spółki zapisanéj. W piątek dnia 25. lutego 1876. o godzinie 7. wieczorem w sali hotelu saskiego odbyło się walne Zebranie tegoż Towarzystwa.

Skład Rady Nadzorczéj, donosi sprawozdanie roczne, odnawiany kilkakrotnie témi samémi osobami, był z początkiem r. 1875 następujący: pp. C. Adamski, Felerowicz, W. Jerzykiewicz, W. Kortak, Fr. Krysiewicz, Kajkowski B. Leitgeber, Pade, Studniarski, prof. Dr. Szafarkiewicz, Zeyland i Dr Zielewicz Przewodniczącym był prof. Dr. Szafarkiewicz, zastępcą przewod. p. C. Adamski, sekretarzem p. W. Kortak. Aczkolwiek na W. Zebraniu dnia 7. marca Rada Nadzorcza w komplecie podała się do dymisyi, przyrzekając funkcye swoje pełnić aż do wyboru nowéj Rady, W. Zebranie z d. 23. września, wysłuchawszy referatu nadzwyczajnéj komisyi rewizyjnéj i udzieliwszy Zarządowi i Radzie Nadzorczéj pokwitowanie, wybrało tych samych członków z wyjątkiem jednego, na którego miejsce powołano p. A. Pfitznera. Skład ten Rady N. trwał tylko do dnia 16. listopada, w którym to dniu pp. prof. Dr. Szafarkiewicz, Studniarski, Felerowicz i Kortak podali się do dymisyi, a W. Zebranie w ich miejsce wybrało pp. Dr. Buskiego, Dr. Łebińskiego, Kukulińskiege i M. Zakrzewicza. Obecnie więc Rada Nadzorcza z następujących składa się członków pp.: *C. Adamski, Dr. Buski, W. Jerzykiewicz, Kajkowski, Krysiewicz, Kukuliński, B. Leitgeber, Dr. Łebiński, Pfitzner, M. Zakrzewicz, Zeyland, Dr. Zielewicz.* Obowiązki przewodniczącego pełni *dr. Zielewicz*, zastęp. przew. *p. C. Adamski.* sekretarza *p. Dr. Buski.*— Zarząd składali pp. Dr. Milewski jako dyrektor, H. Rechter jako kontroler i A. Pfitzner jako podskarbi. Ostatni złożył swój urząd w ręce W. Zebrania d. 7. marca, podejmując się pełnić obowiązki podskarbiego aż do wyboru swego następcy. Wyboru tego dokonało wprawdzie W. Zebranie d. 16. listopada w osobie p. Józefa Wachego, lecz ponieważ ostatni czynności swoich przed zapisaniem do regestru handlowego ważnie sprawować nie mógł, uchwaliła Rada N. kontrakt z p. Wachem zawrzeć dopiero od 1. stycznia 1876, lecz zarazem zobowiązać go do pomocniczych funkcyj w kasie już od 1. grudnia 1875. w nadziei, że formalności prawne na Nowy rok będą ukończone. Tymczasem król. sąd pow. zakwestyonował zapisanie p. Wachego z powodu, iż tenże w r. 1870 popadł w konkurs, a rehabilitacya prawna w myśl §. 310 et sequ. ordynacyi konkursowéj nie nastąpiła. Aczkolwiek p. Wache na wezwanie Rady N. dopełnił już wszystkich do téjże rehabilitacyi potrzebnych warunków, lecz ponieważ formalność ta wymaga czasu najmniéj dwóch miesięcy, przeto Rada N. poleciła tymczasowe zastępstwo podskarbiego p. Dr. Milewskiemu w myśl §. 31. ustaw, dodając p. Wachego Zarządowi do pomocy, a na przypadki przewidziane w § 32 al. 2 ustaw, ustanawiając p. Pfitznera jako ewentualnego zastępcę jednego z członków Zarządu. Prawomocnie więc reprezentują obecnie Zarząd pp. Dr Milewski i Rechter. Z zamknięcia rachunków wyjmujemy: a) Rachunek Zysków i Strat. Winien: Procent wypłacony od depozytów 15.547·56. Procent do wypłacenia 15.100·66. Administracya 14.783·07. 10% od Ruchomości 170·15. Strata przy papiérach publicznych 2.716·11. Strata przy kosztach procesowych: 796·47. Przewyżka 11 538 69 Razem 60.652·71 mark. Ma: Dyskonto od weksli 50.213.55. Wpływ na odpisane weksle (Konto Dubioso) 9 899·01. Przewyżka przy sprzedaży futer 540·15. Razem 60.652·71. mark. b) Bilans. Stan czynny. Rachunek kasy 10.168·77. Weksle 636.562·92. Papiéry publiczne 91.540. Ruchomości 1.531·40. Koszta procesowe 591·33. Razem 740.394·42 m. Stan bierny. Składki 99.830·83. Depozyta 535.858·99. Banki 23.361·85. Bieżące 7.185.42. Konto Dubioso 47.289·98. Procent do wypłacenia 15.100·66. Fundusz rezerwowy 7.286·41. Proponowane 5% dywidendy 4.480·28. Razem 740.394·42.

Odpowiedzialny redaktor **Dr. Tadeusz Skałkowski.** I. Związkowa Drukarnia we Lwowie Hotel Żorża.